

**ПРАВИЛНИК
О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И
МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ
УЧЕНИКА**

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017: Закон) Школски одбор Гимназије Краљево, на седници одржаној дана 1.2.2018. године, донео је:

ПРАВИЛНИК О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање васпитних и васпитно-дисциплинских мера, васпитно-дисциплински поступак, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Обавеза је одељењског старешине да, на почетку сваке школске године, упозна ученике и њихове родитеље са садржајем овог Правилника.

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Ученици имају обавезу да поштују мере безбедности које школа прописује.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Изостајање са наставе

Члан 3.

Родитељ, односно други законски заступника детета у обавези је да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу.

Родитељ, односно други законски заступника детета у обавези је да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом

Када установи да је ученик неоправдано изостао са наставе пет часова, одељењски старешина је у обавези да одмах, посредством школе, писаним путем обавести о томе

родитеља, односно другог законског заступника и истовремено започне појачан васпитни рад на начин прописан у члану 2. ставу 4. овог правилника.

За одсуствовање ученика са наставе које ће трајати до три дана родитељ, односно други законски заступник обраћа се одељењском старешини за сагласност, а за одсуство ученика које ће трајати дуже од три дана, писаним путем директору школе.

II ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ЗАБРАНА, ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Заједничке одредбе

Члан 4.

Повреде обавеза за које ученик може да одговара квалификују се као лакше и теже. Ученик може да одговара и за повреду забране прописане Законом.

Члан 5.

Ученик може да одговара само за тежу повреду обавезе, односно повреду забране које су у време извршења биле прописане Законом, као и за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим правилником.

Члан 6.

За повреду обавезе, односно забране прописане овим Правилником и Законом, могу да се изрекну мере ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона, то јест ако је школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачала васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Када предузете неопходне активности из претходног става овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 7.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из овог правилника, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из претходног става овог члана, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 1. овог члана, прописује министар.

Члан 7а.

Код изречених васпитних мера за учињене лакше повреде обавезе ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити:

- продужетак обавезе редара;
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, свечане сале; помоћ у размештању клупа, одржавању простора и др.);

- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.);
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања - нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.);
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.);
- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство учитеља/наставника; припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.);
- организовање посебне хуманитарне акције;
- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе - чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ помоћно-техничком особљу око сређивања просторија у школи и упознавање са занимањем помоћни радник као и заштитом на раду за ово занимање (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- учествовање у организацији предавања које остварују спољни сарадници (МУП, Црвени крст, итд.);
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике школе и остваривање у одељењима;
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега, окопавање цвећа, фарбање ограда или клупа);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема/организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.

Наведене активности се могу комбиновати.

Члан 7б.

Код изречених васпитно-дисциплинских мера за учињене теже повреде обавезе ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити:

- укључивање у припрему материјала и израду летописа школе, школског часописа и сл.;
- приказ о значају важности евиденције и јавних исправа у одељењима или на састанку ученичког парламента;
- приказ историјских догађаја у којима је уништена значајна документација;
- израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, свечане сале и сл; помоћ у размештању клупа; помоћ у одржавању простора и др.);
- помоћ домару и помоћно-техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа и др.);
- помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. "Петарде нису играчке" и дистрибуција по одељењима, разредима и др., интернет дистрибуција и др.);
- припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји;
- учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области;

- одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима;
  - истраживање, помоћ одељенском старешини, односно наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему;
  - помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему у вези са повредом;
  - израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;
  - помоћ дежурном наставнику;
  - помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе - чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
  - помоћ запосленима ангажованим на одржавању хигијене око сређивања просторија у школи и упознавање са овим занимањем, као и заштитом на раду за послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
  - помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу, у складу са узрастом и статусом ученика (брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентација, радионица, предавања, реализација предавања/радионица у одељењу и др.);
  - израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету;
  - помоћ дежурном наставнику у остваривању дежурства.
  - Учешће у активностима предвиђеним споразумом о сарадњи између школе и одговарајућих установа(Центар за социјални рад, МУП, Ватрогасно друштво, Судови, Тужилаштва, Музеј, Архив, Градска библиотека итд.)
- Наведене активности се могу комбиновати.

Члан 7в.

Код изречених васпитно-дисциплинских мера за учињене повреде забране (забрана насиља, злостављања и занемаривања, забрана дискриминације и забрана понашања којим се вређа углед, част или достојанство) од стране ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити:

- организовање предавања/презентације на тему људских права, као и права деце;
- организовање предавања/презентације за ученике на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима;
- организовање предавања/презентације за родитеље на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима у сарадњи са стручним сарадником и/или наставником;
- учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима (Црвени крст, Свратиште, Установе заштите деце без родитељског старања и др.);
- подршка педагошком асистенту или личном пратиоцу у пружању подршке ученицима;
- Учешће у активностима предвиђеним споразумом о сарадњи између школе и одговарајућих установа(Центар за социјални рад, МУП, Ватрогасно друштво, Судови, Тужилаштва, Музеј, Архив, Градска библиотека итд.)

Наведене активности се могу комбиновати.

Члан 8.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика или забране.

Члан 9.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110-112. Закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Члан 10.

Приликом изрицања васпитних и васпитно – дисциплинских мера, надлежни орган мора узети у обзир све околности које утичу да казна буде мања или већа (олакшавајуће и отежавајуће околности), а нарочито:

Степен кривице ученика (умишљај, нехат), побуде из којих је повреда учињена, јачину угрожавања или повреде заштићеног добра, околности под којима је повреда учињена, ранији живот и понашање ученика, његове личне прилике, узраст и психофизичко стање ученика, његово држање после учињене повреде, као и друге околности које се односе на личност учиниоца.

Члан 11.

Изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере саопштавају се ученику на начин који не сме да понижава личност ученика.

Лакше повреде обавеза

Члан 12.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. Неоправдано кашњење на часове;
2. Неоправдано изостајање са наставе до 25 часова годишње (укључујући 25);
3. Ометање рада на часу, као и свако друго непримерено понашање на часу које предметни наставник упише у рубрику „напомена“ у дневнику рада;
4. Напуштање часа без одобрења наставника;
5. Неоправдано изостајање са других активности утврђених Годишњим планом рада школе или Планом рада предметних наставника;
6. Лакше нарушавање реда у школи и изазивање нереди који није проузроковао веће штетне последице (расправе, ситне чарке) у учионицама, другим просторијама школе и школском дворишту;
7. Колективно бежање са часова;
8. Немарно вршење обавезе дежурног ученика;
9. Непримерено понашање у школским ходницима током одмора између часова (гурање, викање, итд.);
10. Оштећење школске имовине;
11. Истицање или уклањање, померање и окретање обавештења и разних плаката на огласним таблама школе у ходнику или наставничкој канцеларији, као и писање по истима, а све без дозволе директора, или секретара школе;
12. Долазак у школу непристојно или непримерено одевен, неуредног изгледа или на начин којим се не поштују правила понашања која прописује Школа;
13. Непридржавање правила понашања која прописује Школа, а која нису квалификована као тежа повреда обавезе, или повреда забране;
14. Невраћање школској библиотеци задужене литературе у року који одреди библиотекар, а које се не може оквалификовати као крађа;
15. Понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан-у складу са Правилником о протоколу поступања у установи одговору на насиље, злостављање и занемаривање;

Члан 13.

За лакшу повреду обавезе ученику се могу изрећи васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Васпитна мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Када предузете неопходне активности из претходног става овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика васпитна мера се неће изрећи.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче - одељењско веће.

Члан 14.

Васпитне мере за лакшу повреду обавезе - Неоправдано изостајање са наставе до 25 часова годишње (укључујући 25), изричу се на следећи начин:

1. од 5 до 8 неоправданих изостанака - опомена;
2. од 9 до 16 неоправданих изостанака – укор одељењског старешине;
3. од 17 до 25 неоправданих изостанака – укор одељењског већа.

Теже повреде обавеза

Члан 15.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом и то су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. члана 83. Закона ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 16.

За тежу повреду обавезе ученику се могу изрећи васпитно-дисциплинске мере:

- 1) укор директора;

2) укор наставничког већа;

3) искључење ученика из школе – **само за ученика средње школе.**

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Када предузете неопходне активности из претходног става овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак.

Укор директора изриче директор школе, а укор наставничког већа и искључење ученика из средње школе изриче Наставничко веће.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из средње школе, а директор решење о искључењу ученика из школе.

Члан 17.

За тежу повреду обавезе ученика - Неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе васпитно-дисциплинска мера се изричу на следећи начин:

- 1) ако је ученик неоправдано изостао са наставе 26 - 30 часова, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укор директора;
- 2) ако је ученик неоправдано изостао са наставе 31 - 35 часова, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа;
- 3) ако је ученик неоправдано изостао са наставе преко 35 часова, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера искључење ученика из школе-**само за ученика средње школе.**

Повреде забрана

Члан 18.

Повреде забрана које може учинити ученик прописане су Законом, а реч је о забрани дискриминације, забрани насиља злостављања и занемаривања и забрани понашања које вређа углед, част или достојанство.

Поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује министар.

Поступање установе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 19.

За учињену повреду забрана из претходног члана, ученику се, може изрећи васпитно-дисциплинска мера:

1. укор директора;
2. укор наставничког већа;
3. премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;
4. искључење ученика из школе – **само за ученика средње школе.**

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Када предузете неопходне активности из претходног става овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Укор директора изриче директор школе, а укор наставничког већа, искључење ученика из средње школе и премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу изриче Наставничко веће.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из средње школе, а директор решење о искључењу ученика из школе.

Смањење бројчане оцене из владања

Члан 20.

Ученику средње школе за учињену лакшу повреду обавезе смањује се оцена из владања на крају првог, односно другог полугодишта на следећи начин: за изречену васпитну меру укор одељењског старешине оцена из владања смањује се на врло добро 4, а за изречену васпитну меру укор одељењског већа оцена из владања се смањује на добро 3.

Ученику седмог и осмог разреда основног образовања и васпитања за учињену лакшу повреду обавезе може да се смањи оцена из владања на крају првог, односно другог полугодишта на начин прописан у претходном ставу овог члана.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укор директора оцена из владања на крају првог или другог полугодишта смањује се на довољно 2, а за изречену васпитно-дисциплинску меру укора наставничког већа оцена из владања смањује се на крају првог или другог полугодишта на незадовољавајуће 1.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владања на крају првог или другог полугодишта уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно старатеља ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика, и то:

- 1) врло добро (4) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 5 до 8 часова;
- 2) добро (3) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 9 до 16 часова;
- 3) довољно (2) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 17 до 25 часова;
- 4) незадовољавајуће (1) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе 26 и више часова.

Закључна оцена из владања смањује се и за повреде прописане правилником којим се уређује протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и то на следећи начин:

1) оценом врло добро (4) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на првом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

2) оценом добро (3) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Закључна оцена из владања смањује се и за насилно и дискриминаторно понашање из правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и то на следећи начин:

3) оценом довољно (2) оцењује се владање ученика који понови понашање на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене

васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

4) оценом незадовољавајуће (1) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на трећем нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада који је у интензитету примерен потребама ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта.

III ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 21.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112. Закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од осам дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. овог закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 22.

Иницијативу за покретање васпитно-дисциплинског поступка могу дати: директор школе, одељењски старешина ученика који је учинио повреду, остали запослени, ученици школе, родитељи ученика, односно други законски заступник детета и ученика.

Овлашћени субјекти из претходног става, осим директора школе, иницијативу дају на следећи начин и под следећим условима:

- 1) *одељењски старешина ученика који је учинио повреду* - подношењем писаног захтева директору школе за покретање васпитно-дисциплинског поступка који садржи: име, презиме и одељење ученика који је учинио повреду; што тачнији опис радње извршења повреде уз навођење назива повреде обавезе, односно забране за коју се ученик терети; време и место извршења повреде; имена и презимена могућих сведока спорног догађаја са, њиховим писаним изјавама (ученици изјаве дају у присуству родитеља); мишљење одељењске заједнице о ученику који је учинио повреду;
- 2) *остали запослени* - подношењем писаног захтева директору школе за покретање васпитно-дисциплинског поступка који садржи податке из претходне тачке под условом да одељењски старешина ученика који је учинио повреду, у року од 3 дана од дана када му се запослени обратио, није поднео захтев директору школе за покретање васпитно-дисциплинског поступка;

- 3) *ученици школе* – простим писаним или усменим обраћањем свом или одељењском старешини ученика који је учинио повреду, након чега овај последњи одлучује о подношењу захтева директору школе.
- 4) *родитељи ученика, односно други законски заступник детета и ученика*-подношењем писане пријаве из члана 79. Закона

Члан 23.

Директор школе ће, уколико захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка не садржи елементе наведене у ставу 2. тачка 1. члана 22. овог правилника, позвати овлашћеног подносиоца захтева да исти допуни одмах, а најкасније до истека рока предвиђеног за покретање васпитно-дисциплинског поступка од дана сазнања у складу са Законом.

Уколико захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка не буде допуњен и поднет у року како је наведено у претходном ставу овог члана, директор ће решењем одбацити захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка као непотпун.

Директор школе ће, такође, решењем одбацити захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка: уколико дело за које се ученик терети уопште не представља повреду обавезе ученика или забране, ако је у питању лакша повреда обавезе ученика, ако се против ученика за исто дело већ води васпитно – дисциплински поступак или је поступак правноснажно окончан или му је за исто дело већ изречена васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера.

Приликом одлучивања о покретању васпитно-дисциплинског поступка директор није везан квалификацијом дела наведеном у захтеву овлашћеног предлагача.

Против решења из става 1, 3. и 4. овог члана, овлашћени предлагач може поднети жалбу Школском одбору у року од 15 дана од пријема решења.

Члан 24.

Ако не одбаца захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка против ученика, директор ће испитати основаност истог и донети закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка у случају постојања основане сумње да је ученик учинио повреду обавезе ученика, односно повреду забране или донети решење о одбијању захтева за покретање васпитно-дисциплинског поступка против ученика због непостојања основане сумње да је ученик учинио повреду обавезе ученика, односно повреду забране.

Против решења о одбијању захтева за покретање васпитно-дисциплинског поступка против ученика овлашћени предлагач може поднети жалбу Школском одбору у року од 15 дана од пријема одлуке.

Члан 25.

Директор Школе одмах по доношењу закључка о покретању васпитно-дисциплинског поступка издаје писани налог одељењском старешини ученика против кога се поступак води, као и школском педагогу или психологу, да појачају васпитни рад са учеником уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно и сарадњом са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

О предузетим активностима из претходног става овог члана, као и о томе да ли су те активности довеле до позитивне промене понашања ученика, одељењски старешина, педагог или психолог у писаној форми извештавају директора школе најкасније до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Када предузете неопходне активности из става 1, овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 26.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Директор школе шаље позив за расправу лицима из претходног става и оставља истима за припрему 8 дана од дана пријема позива до дана одржавања расправе.

Уз позив из претходног става доставља се и закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 27.

Пре почетка расправе утврђује се да ли су присутна сва позвана лица.

Идентитет позваних лица утврђује се на основу јавне исправе (лична карта, пасош, ђачка књижица).

Ако неко од позваних лица које се није изјаснило о предмету поступка није дошло на расправу, а није утврђено да му је позив уредно достављен, директор школе ће расправу одложити.

Ако позвано лице неоправдано изостане, мада је уредно позвано, директор школе може спровести усмену расправу и без њега, а може и одложити усмену расправу ако је то потребно ради правилног решења ствари.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Директор школе ће упозорити лица која испитује да су дужна да говоре истину.

На расправи, секретар школе води записник који, након упознавања присутних са садржином истог, потписују директор, лица која су дала изјаве и секретар школе као записничар.

Уколико неко од присутних не потпише записник, секретар школе ће то констатовати на самом записнику.

Члан 28.

Уколико се током поступка, на основу прикупљених доказа и чињеница, установи постојање основане сумње да је ученик учинио још неку повреду обавезе ученика или повреду забране, поступак ће, по захтеву директора школе, односно овлашћеног подносиоца, бити проширен и на те случајеве.

Члан 29.

Уколико након одржане расправе и изведених доказа, те спроведених активности из члана 25. овог правилника директор школе оцени да би ученику требало изрећи меру из надлежности Наставничког већа, препустиће наведеном органу да то и учини.

IV СТИЦАЈ ПОВРЕДА

Члан 30.

Ако је ученик једном радњом или са више радњи учинио више повреда обавеза ученика или повреда обавеза и забрана или више повреда забрана, за која се истовремено изриче васпитна мера, односно води васпитно-дисциплински поступак, надлежни орган ће претходно утврдити васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере за свако од тих дела, па ће за сва та дела изрећи јединствену васпитну, односно васпитно-дисциплинску меру по следећим правилима:

1. Ако је за повреде обавеза утврдио само васпитне мере, изрећи ће само најтежу од утврђених мера;

2. Ако је за повреде обавеза и забрана утврдио васпитне и васпитно-дисциплинске мере, изрећи ће само најтежу од утврђених васпитно-дисциплинских мера;
3. Ако је за повреде обавеза и забрана утврдио само васпитно-дисциплинске мере, изрећи ће васпитно-дисциплинску меру која је следећа по тежини у односу на најтежу утврђену меру.

V ЧИЊЕНИЦЕ КОЈЕ ИСКЉУЧУЈУ ДИСЦИПЛИНСКУ ОДГОВОРНОСТ

Члан 31.

Две околности искључују постојање противправности учениковог поступања, а самим тим искључују постојање повреде обавеза и повреда забрана ученика:

1. Радња ученика извршена у нужној одбрани,
2. Радња ученика извршена у крајњој нужди.

Нужна одбрана је она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра, или добра другог, одбије истовремени противправни напад.

Крајња нужда постоји када је радња извршена да би учинилац од свог добра, или добра другог отклонио истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла отклонити, а при томе, учињено зло није веће од зла које је претило.

Прекорачење граница нужне одбране не искључује дисциплинску одговорност.

Прекорачење нужне одбране постоји ако се у одбијању истовременог противправног напада пређе граница одбране која је неопходно потребна да би се тај напад одбио.

Прекорачење граница крајње нужде не искључује дисциплинску одговорност.

Прекорачење граница крајње нужде постоји уколико је учињено зло веће од зла које је претило и ако је приликом отклањања опасности нанета штета већа од оне која се могла реално нанети.

VI ПРАВНИ ЛЕКОВИ

Члан 32.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Жалба одлаже извршење решења директора.

VII ЕВИДЕНТИРАЊЕ ИЗРЕЧЕНИХ МЕРА

Члан 33.

Евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама у складу са важећим прописима води одељењски старешина ученика коме је изречена мера, уз поштовање закона којим се уређује заштита података о личности.

Документација везана за васпитно-дисциплински поступак чува се у канцеларији секретара школе.

Подаци који су садржани у евиденцији и документацији из претходна два става поверљиве су природе и као такви доступни су директору, педагошко-психолошкој служби, секретару школе и надлежним инспекцијским службама, односно другим државним органима у складу са законом.

VIII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 34.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, води га и окончава решењем о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ, односно други законски заступник може изјавити жалбу школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Директор школе може решењем којим се ученик, односно његов родитељ, односно други законски заступника ученика оглашава материјално одговорним за нанету штету, ослободити плаћања у целини или делимично накнаде штете, ако се одговорна лица налазе у тешкој материјалној ситуацији.

XIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Поступци започети до ступања на снагу овог правилника спровешће се и окончати по одредбама важећих прописа и одредбама правилника број 01-125 од 19.2.2016. године уколико је у складу са истима, осим ако су одредбе овог правилника повољније за ученика.

На ситуације које нису регулисане овим Правилником, примењиваће се одговарајуће одредбе Закона о општем управном поступку.

Члан 36.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о изрицању васпитно-дисциплинских мера дел.бр. 01-125 од 19.2.2016. године.

У Краљеву,
Дана 1.2.2018. год.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
Радисав Кораксић, проф.